

Uw bedrijfsgeheimen beschermen doormiddel van het vertrouwensnetwerk

'Geheimen moet je kennen en koesteren'

Aanleiding

Bedrijven vinden vaak hun bestaansrecht in een unieke positie op de markt. Dat kan gaan om een bijzonder product of dienstverlening, handig gebruik maken van afzetkanalen of samenwerken met strategische leveranciers. Als hun bijzonderheid door een ander bedrijf wordt overgenomen, verliest het bedrijf haar unieke waarde en kan haar continuïteit in gevaar komen.

Een bedrijf heeft er dus groot belang bij haar unieke waarde te beschermen. Vaak passen het octrooirecht, auteursrecht of andere vormen van intellectuele eigendomsrechten niet, maar kan er wel gebruik worden gemaakt van de Wet bescherming bedrijfsgeheimen (Wbb).

Een bedrijf heeft meer bedrijfsgeheimen dan gedacht. Vaak denkt men bijvoorbeeld aan een receptuur of bepaalde werkwijze. Maar dan doet een bedrijf zich flink tekort. Bedrijfsgeheimen kunnen op grond van de Wbb ook betrekking hebben op bedrijfsinformatie, zoals klanten- of leveranciersbestanden of expliciete kennis van het effectief organiseren van bedrijfsactiviteiten.

Er is veel kennis en informatie binnen een bedrijf die het bedrijf voor zichzelf wil houden, omdat het bijvoorbeeld concurrentiegevoelig is of strategische waarde heeft. Als u belangrijke gegevens en informatie voor uw bedrijf niet als bedrijfsgeheim heeft geïdentificeerd, kan het voor uw bedrijf lastig worden op te treden als deze gegevens worden ontvreemd of onrechtmatig worden gebruikt. Het wordt dan lastig om teruggave of staking van het onrechtmatig gebruik via een gerechtelijke procedure af te dwingen.

In deze factsheet lichten we toe wat bedrijfsgeheimen zijn, hoe u deze kunt beschermen en hoe u hierbij ondersteund kunt worden door het vertrouwensnetwerk van MYOBI.

Bedrijfsgeheimen

De Wbb helpt bedrijven bij het beschermen van hun bedrijfsgeheimen. Een bedrijfsgeheim moet volgens deze wet voldoen aan drie cumulatieve voorwaarden:

- Het moet geheim zijn; én
- Het heeft handelswaarde omdat het geheim is; én
- Het is beveiligd om geheim te houden.

Om een beroep te kunnen doen op de bescherming van de Wbb, is het niet alleen van belang dat u aan deze voorwaarden aantoonbaar voldoet. Het is ook van belang dat u een geheimhoudingsovereenkomst heeft gesloten of andere contractuele verplichtingen bent overeengekomen waarin u het gebruik van het bedrijfsgeheim beperkt. U moet daarnaast zelf geïdentificeerd hebben welke bedrijfsgeheimen uw bedrijf heeft, uw medewerkers en ingehuurd medewerkers moeten deze kennen, net als andere derde partijen. Immers, als u dat niet aan hen bekend heeft gemaakt, kunnen ze er ook niet naar handelen en kunt u ze er ook niet aan houden.

U moet uw bedrijfsgeheimen beschermen, niet alleen in woord maar ook in daad. Een bedrijfsgeheim dat door u niet is beschermd, wordt wettelijk gezien niet als bedrijfsgeheim gekwalificeerd en u kan uw recht verliezen.

Waar en hoe te beginnen?

Identificeren van uw bedrijfsgeheimen

Zoals aangegeven, moet een bedrijf eerst weten welke bedrijfsgeheimen het heeft. Dit vereist een gedegen onderzoek van concurrentiegevoelige informatie en kennis op basis van vragen zoals:

- Welke informatie is belangrijk voor uw bedrijf?
- Met welke informatie zou een concurrent marktaandeel kunnen afpakken?
- Wat heeft een derde partij nodig om uw producten en/of diensten eenvoudig te kopiëren zonder de investeringen te hoeven doen die uw bedrijf heeft gedaan?

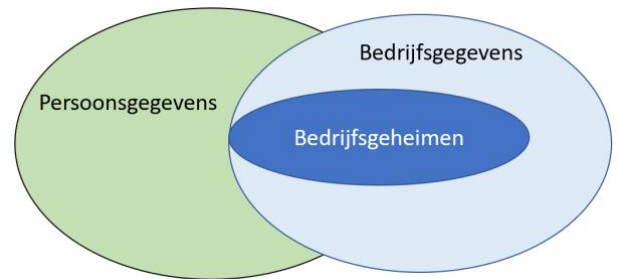
En denk breed. Een klantenbestand of een overzicht van uw strategische partners kunnen ook een bedrijfsgeheim zijn. Datzelfde geldt voor fabricagemethoden, marktonderzoek en marktstrategieën.

Een systematische inventarisatie levert een register van bedrijfsgeheimen op. Het benoemen van de bedrijfsgeheimen is niet genoeg. De bedrijfsactiviteiten, processen waarin maatregelen zijn opgenomen en de effectiviteit van de maatregelen zijn ook belangrijk.

Als u bepaalde bedrijfsgegevens niet als een bedrijfsgeheim aanmerkt, kunnen deze gegevens mogelijk niet wettelijk beschermd worden. Het kan een goede reden zijn om deze gegevens dan toch wel als een bedrijfsgeheim aan te merken.

Denk ook aan persoonsgegevens binnen uw bedrijf. Persoonsgegevens worden weliswaar beschermd door de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) maar deze bescherming is voor de betrokkenen en niet voor het bedrijf. Uw medewerkersbestand is niet alleen voor uw bedrijf zeer waardevol, maar ook voor bijvoorbeeld recruiters.

Wij kunnen de samenhang tussen bedrijfs- en persoonsgegevens alsmede de bedrijfsgeheimen als volgt weergeven.

Maatregelen

Het bedrijf treft effectieve beheersmaatregelen gericht op het beschermen van met name de vertrouwelijkheid van de bedrijfsgeheimen. Het bewijs van de effectieve werking van de maatregelen is nodig bij het organiseren van de interne controle en overlegt het bedrijf als er bedrijfsgeheimen ontvreemd zijn. Wij mogen de volgende maatregelen verwachten:

- Beleidsmatige
- Contractuele
- Fysieke
- Digitale

Welke maatregelen nodig zijn, is afhankelijk van het bedrijfsgeheim zelf en het risicoprofiel. Contractuele maatregelen in de vorm van een geheimhoudingsovereenkomst of andere overeenkomsten zijn altijd nodig om een beroep te kunnen doen op de Wbb als uw bedrijfsgeheimen onrechtmatig worden gebruikt of openbaar gemaakt. De maatregel of mix van maatregelen moet passend zijn om het geheim te behouden, om de vertrouwelijkheid van het bedrijfsgeheim te beschermen. De maatregelen moeten niet alleen beschreven zijn, ze moeten ook effectief zijn. Dat houdt in dat de maatregel is opgenomen in de interne controle van bedrijfsprocessen. Een mediator of een rechter kan vragen om bewijs te leveren dat de maatregelen ook gewerkt hebben.

Een voorbeeld: een architectenontwerp is gekwalificeerd als een bedrijfsgeheim. Als zo'n ontwerp dan gedeeld is via e-mailberichten zonder enige restrictie, encryptie of toegangsmechanisme, dan kan een rechter oordelen dat

er te weinig maatregelen getroffen zijn om het ontwerp geheim te houden. Uit het gebrek aan maatregelen in het dagelijks werk mochten partijen afleiden dat het architectenontwerp kennelijk geen bedrijfsgeheim was.

Dus het bedrijf merkt de bedrijfsgeheimen aan en documenteert deze in een register van bedrijfsgeheimen, treft passende beheersmaatregelen én documenteert de effectieve werking van de maatregelen. Wij lichten hieronder de maatregelen verder toe.

Beleidsmatige maatregelen

Stel een beleid op waarin u aangeeft welke soorten informatie en kennis u tijdens de identificatie heeft gekenmerkt als een bedrijfsgeheim. Zie het beleid ook als een vastlegging van uw uitleg naar medewerkers wat het belang is van bedrijfsgeheimen voor uw bedrijf en wat u verwacht van uw medewerkers en wat de consequenties kunnen zijn als medewerkers zich niet houden aan dit beleid.

Neem in het beleid ook op hoe gehandeld moet worden als bedrijfsgeheimen met anderen gedeeld moeten worden, bijvoorbeeld met een ZZP'er, een verwerker van gegevens of een andere derde partij. Wij komen hier zo nog op terug bij contractuele maatregelen.

Het is een sterke maatregel een bewustwordings- en trainingsprogramma voor interne en externe medewerkers en medewerkers van partners in te richten waarin het beleid, de inventarisatie en de maatregelen van de bedrijfsgeheimen worden uitgelegd.

Contractuele maatregelen

Zoals gezegd, zijn contractuele maatregelen altijd nodig om een beroep op de bescherming van de Wbb te kunnen doen. In een contract maakt het bedrijf afspraken over wat verwacht wordt over het omgaan van bedrijfsgeheimen.

- Medewerkers: in een arbeidsrelatie kan contractueel opgenomen worden dat medewerkers zich aan het

beleid beschermen bedrijfsgeheimen moeten houden. U moet dan wel medewerkers informeren over dit beleid, uitleggen wat de maatregelen zijn en hierop toezien.

- ZZP'ers: als uw bedrijf een ZZP'er inhuurt om een opdracht uit te voeren. Ook dan moet u goede afspraken maken om uw bedrijfsgeheimen te beschermen.
- Overige derde partijen: als uw bedrijf samenwerkt met derde partijen, dan worden vaak bedrijfsgeheimen gedeeld. Een voorbeeld daarvan zijn verwerkers van gegevens in de zin van de AVG. Een ander voorbeeld is een samenwerkingsverband, waarin bedrijfsgeheimen worden ingebracht en mogelijk nieuwe informatie gezamenlijk wordt ontwikkeld die ook aangemerkt moet worden als een bedrijfsgeheim.

Het is belangrijk dat in de afspraken de bedrijfsgeheimen geïdentificeerd zijn, de maatregelen zijn benoemd die van de contractpartij worden verwacht en hoe de naleving van de afspraken is georganiseerd.

Fysieke en digitale maatregelen

Fysieke maatregelen kunnen wij samenvatten met een effectief "slot op de deur". Ze hebben ook betrekking op het niet laten slingeren van bedrijfsgeheimen op bureaus en in printers. Een aandachtspunt is ook het gecontroleerd vernietigen van documenten met gegevens over bedrijfsgeheimen. Bij het treffen van fysieke maatregelen maken bedrijven meer en meer gebruik van technologie, maar het gedrag van medewerkers is doorslaggevend voor de kracht van de beheersmaatregel.

Digitale beheersmaatregelen hebben vooral betrekking op authenticatie- en autorisatiemechanismen zoals rol- of regelgedreven toegang tot applicaties en gegevens. In de Europese richtlijn en wetgeving verwijzen de wetgevers naar dit type beheersmaatregel.

Verantwoorden

Een voorwaarde voor het beschermen van een bedrijfsgeheim is dat beheersmaatregelen de gegevens over het bedrijfsgeheim vertrouwelijk houden. Uw bedrijf moet zich kunnen verantwoorden dat de maatregelen effectief zijn en dat afspraken zijn nagekomen. In een juridische procedure moet u immers bewijs daarvan kunnen overleggen. Dit vraagt om het organiseren van compliance. U kunt hier een aparte compliance-aanpak voor organiseren, maar u kunt de compliance ook 'meenemen' in de verantwoording van persoonsgegevens of in een integrale verantwoording van de compliance van alle maatregelen en (wettelijke en) contractuele verplichtingen van uw bedrijf.

Hoe helpt MYOBI u?

Wij passen voor het beschermen van bedrijfsgeheimen dezelfde maatregelen toe als die wij ook gebruiken voor persoonsgegevens. Eerder in deze factsheet toonden wij de deelverzamelingen en de samenhang van bedrijfs- en persoonsgegevens en bedrijfsgeheimen. Een integrale aanpak ligt voor de hand en is voor een bedrijf praktisch, effectief en kostenbesparend.

In de overwegingen van de Europese richtlijn bedrijfsgeheimen (2016/943, 8 juni 2016) somt de wetgever een reeks van argumenten op waarom de bedrijfsleiding het beschermen van bedrijfsgeheimen belangrijk vindt. Kort en goed vormt het verloren gaan van bedrijfsgeheimen een bedreiging van de bedrijfscontinuïteit.

Met behulp van de aangereikte aanpak en maatregelen creëert een bedrijf een waardepropositie en businesscase voor het beschermen van bedrijfsgeheimen.

Gebruik maken van vertrouwensnetwerk

Als u met een bedrijf zaken wilt doen, wilt u weten met wie u te maken krijgt. U wilt zaken doen met een vertrouwde partner. De bedrijven die zich aangesloten hebben bij het MYOBI Vertrouwensnetwerk hebben zich

al geïdentificeerd en geauthentiseerd bij MYOBI, voldoen aan de TTP-policy en kunnen gebruikmaken van bewustwordings- en trainingsprogramma's bedrijfsgeheimen.

Mocht u gegevens willen uitwisselen met een bedrijf dat niet aangesloten is bij het MYOBI Vertrouwensnetwerk, dan kunt u dit bedrijf uitnodigen om zich ook bij MYOBI te laten registreren. Tot en met drie contracten is dat gratis voor dat bedrijf. Vervolgens sluit u met behulp van smart contracting geheimhoudingscontracten, maakt u afspraken over het verwerken van bedrijfsgeheimen, het volgen van bewustwordings- en trainingsprogramma's en het afleggen van verantwoording over de effectieve werking van de maatregelen.

Eventuele onduidelijkheden en geschillen over het beschermen van bedrijfsgeheimen leggen contractpartijen eerst voor aan een mediator en desgewenst later aan een rechter.

Zie kennisbank [vertrouwensnetwerk](#).

Kennismanagement

Elke gebruiker van het vertrouwensnetwerk heeft de beschikking over een bedrijfsspecifieke leeromgeving waarin medewerkers hun eigen persoonlijke omgeving hebben. MYOBI, in samenwerking met Duthler Academy, biedt bewustwordings- en trainingsprogramma's aan waaronder beschermen van bedrijfsgeheimen.

Zie kennisbank [kennis- en verandermanagement](#).

Register van bedrijfsgeheimen

Een bedrijf inventariseert systematisch haar bedrijfsgeheimen en documenteert deze in een register van bedrijfsgeheimen. Het benoemen van de bedrijfsgeheimen is niet genoeg. In het register is ook gedocumenteerd tot welke bedrijfsactiviteiten en bedrijfsprocessen de bedrijfsgeheimen horen. Bij de bedrijfsprocessen zijn de beheersmaatregelen aangegeven en het bewijs van de effectiviteit van de maatregelen opgenomen.

Vooralsnog is het register uitgewerkt in Microsoft Excel maar zal in de loop van 2022 als een toepassing Register Bedrijfsgeheimen in MYOBI worden opgenomen. De functionaliteit zal bestaan uit:

- In dit register kunt u uw bedrijfsgeheimen documenteren en beheren hetgeen tevens een gedateerde deponering is van de bedrijfsgeheimen door de MYOBI-notarisrol;
- Het register geeft de mogelijkheid om de maatregelen per categorie te beschrijven en de datum vast te leggen van de laatste vaststelling van de effectieve werking van de maatregel; en
- Het register wordt gebruikt in smart contracting. Het is hiermee mogelijk met medewerkers en zakelijke partners afspraken te maken over het verwerken van bedrijfsgeheimen.

Het register helpt u bij het beheren van uw bedrijfsgeheimen. U kunt – bij een inbreuk op uw bedrijfsgeheim - vanwege de notarisrol van MYOBI aantonen op welk moment u een bedrijfsgeheim heeft onderkend en welke maatregelen u getroffen heeft.

Uiteraard hebben alleen de medewerkers in toegekende rollen toegang tot uw register. MYOBI zelf heeft geen toegang tot uw gegevens.

Smart contracting

Duthler Associates en First Lawyers beheren de toepassing smart contracting op het vertrouwensnetwerk. De kern van de toepassing bestaat uit contractportfolio's waaronder de portfolio bedrijfsgeheimen.

Zakelijke gebruikers van de toepassing smart contracting kunnen in voorbereidings-, contract- en contractmanagementprocessen gebruik maken van de contractportfolio bedrijfsgeheimen.

Een geheimhoudingsovereenkomst, zoals de Wbb die bedoelt, vraagt om een concretisering van de beheersmaatregelen gericht op het beschermen van de bedrijfsgeheimen die worden gedeeld en/of worden

ontwikkeld tijdens de samenwerking en bij de beëindiging van de samenwerking.

Op deze wijze ontstaat een register met contractafspraken met partners over het beschermen van bedrijfsgeheimen. Het vormt de basis voor contractmanagement gericht op het verzamelen van bewijs van effectiviteit van getroffen beheersmaatregelen.

Zie kennisbank [toepassingen smart contracting en de oplossing bedrijfsjuridische functie](#).

Aandachtspunt bij afspraken maken met een ZZP'er

MYOBI helpt uw bedrijf bij het beschermen van bedrijfsgeheimen als u een ZZP'er inschakelt. Wij adviseren u het [Accountability Seal Register](#) voor ZZP'ers te raadplegen. Daar vindt u ZZP'ers die gebruik maken van het MYOBI Vertrouwensnetwerk en net als uw bedrijf de TTP-policy hebben ondertekend. Deze ZZP'ers zijn gebonden aan de MYOBI Gedragscode ZZP waarin afspraken zijn gemaakt over de juistheid van hun bedrijfsgegevens en kennis over het veilig omgaan met bedrijfsgeheimen en persoonsgegevens. Tevens kan de ZZP'er jaarlijks een verklaring afgeven waarin hij/zij aangeeft compliant te zijn met de gedragscode. Dit geeft u comfort (géén assurance) dat uw bedrijf een vertrouwde ZZP'er selecteert en uw bedrijfsgeheimen niet buiten uw bedrijf geraken.

Verantwoorden

Smart contracting geeft uw bedrijf de mogelijkheid om geheimhoudingsovereenkomsten te sluiten, zodat u in voorkomende gevallen een beroep kunt doen op de bescherming van de Wbb, en u uw contractmanagement effectief kunt inrichten.

Als uw bedrijf een ZZP'er heeft geselecteerd die ook verbonden is aan het MYOBI Vertrouwensnetwerk, kunt u in het MYOBI Register ZZP de zelfverklaring inzien en overzetten naar uw eigen verantwoording.

Tevens biedt MYOBI een compliance-aanpak voor persoonsgegevens die desgewenst uitgebreid kan worden naar compliance voor bedrijfsgeheimen of naar een integrale verantwoording voor uw bedrijf.

Zie kennisbank [verantwoordingsplicht en verantwoorden](#).

Licentiekosten

De licentiekosten voor de toepassing Bedrijfsgeheimen zijn omzetafhankelijk. Voor bedrijven met een beperkte omvang zijn de licentiekosten € 10 per maand, exclusief BTW. U krijgt dan de beschikking over een eigen register bedrijfsgeheimen en een bewustwordings- en trainingsprogramma bedrijfsgeheimen. Per geheimhoudingsovereenkomst wordt een apart bedrag gerekend.

Neem gerust contact op met

Jetse J. Biesheuvel

j.j.biesheuvel@myobi.eu

+31 (70) 362 18 07

+31 (6) 52 388 572

